

З. В. Дубас

**ЗАВДАННЯ
ДЛЯ ТЕМАТИЧНОГО
ОЦІНЮВАННЯ
З ФІЗИКИ**

9 клас

Видання третє, перероблене

Тернопіль
Астон
2017

З. В. Дубас. Завдання для тематичного оцінювання знань з фізики. 9 клас. Видання третє, перероблене. – Тернопіль: Астон, 2017. – 40 с.

Рецензенти:

Козич В. Р. – вчитель фізики Золочівського економічного ліцею Львівської області, вчитель-методист;

Шаромова В. Р. – доцент кафедри природничо-математичної освіти Львівського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти, заслужений працівник освіти України.

У посібнику подано завдання для тематичного оцінювання навчальних досягнень у формі діагностичних робіт, складених згідно навчальної програми, схваленої МОН України 08.06.2015 р. (Навчальну програму з фізики для 7–9 класів підготувала робоча група під керівництвом О. І. Лященко, доктора педагогічних наук, професора, академіка НАПН України). Тексти завдань складені з урахуванням 12-бальної шкали оцінювання навчальних досягнень учнів.

Якщо діагностична робота, розроблена в шести варіантах, то один або два варіанти можна використати як тренувальні.

У тематичному плануванні бюджет часу* подається через ризик з урахуванням модифікацій типових навчальних планів, запропонованих МОН України наказом № 409 за 2012 р.

Для вчителів та учнів загальноосвітніх шкіл.

ISBN

© Дубас З. В., 2017.

© ТЗОВ «Видавництво Астон», набір, верстка, 2017.

До уваги вчителів

Запропоновані у цьому посібнику *діагностичні роботи* можна проводити як самостійні, контрольні, залікові і т. п. Тексти робіт складено за методикою, розробленою працівниками Львівського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти при впровадженні 12-бальної шкали оцінювання знань учнів, у повній відповідності до нової програми, схваленої МОН України 08.06.2015 р.

У діагностичні роботи включено завдання чотирьох рівнів складності. Така методика дає можливість навіть «слабовстигаючому» учневі, рівень знань якого є початковий, виконати певні завдання і одержати об'єктивну позитивну оцінку. На виконання завдань початкового і середнього рівнів учні з достатніми та високими знаннями витрачають 10-15 хвилин часу, а решту 30-35 хвилин мають можливість затратити на виконання завдань достатнього та високого рівнів навчальних досягнень.

Задачі достатнього рівня потребують виконання двох дій з перетворенням одиниць фізичних величин, а задачі високого рівня – виконання переважно трьох дій з обов'язковим перетворенням одиниць фізичних величин. У діагностичні роботи не включено задачі, які вимагають дуже високого рівня інтелектуального розвитку та кмітливості.

Подаємо орієнтовне тематичне планування навчального матеріалу та діагностичні роботи для тематичної перевірки знань.

№ тематичної роботи	Назва навчальної теми	Кількість уроків	Назва тематичної роботи

I семестр

1.	1. Магнітні явища	17/14*	Магнітні явища
2.	2. Світові явища	10/7	Відбивання, заломлення і дисперсія світла
3.		8/6	Лінзи. Око і бачення. Оптичні прилади

II семестр

4.	3. Механічні та електромагнітні хвилі	8/8	Хвильові процеси
5.	4. Фізика атома та атомного ядра. Фізичні основи атомної енергетики	12/10	Атомне ядро. Атомна енергетика
6.	5. Рух і взаємодія. Закони збереження	20/15	Рівноприскорений рух. Закони Ньютона
7.		14/10	Рух під дією сили тяжіння. Закони збереження в механіці

МАГНІТНЕ ПОЛЕ

Варіант 1

Початковий рівень

- Магнітне поле – це вид матерії, який існує навколо...
  - будь-яких зарядів;
  - рухомих електричних зарядів;
  - провідників;
  - ізоляторів.
 (1 бал)
- Дослідив фактори, від яких залежить дія магнітного поля на провідник зі струмом, і встановив закон, названий в його честь...
  - данський учений Ерстед у 1820 р.;
  - французький учений Ампер у 1823 р.;
  - англійський учений Фарадей у 1831 р.;
  - російський учений Якобі у 1834 р.
 (1 бал)
- Робота електродвигуна ґрунтується на...

}	дії струму.	(1 бал)
а) тепловій		
б) хімічний		
в) магнітній		
г) світловій		

Середній рівень

- Як, користуючись компасом, визначити, чи є в провіднику струм? (1 бал)
- У чому суть явища електромагнітної індукції? Хто це явище відкрив? (2 бали)

Достатній рівень

- Яка індукція однорідного магнітного поля, якщо на прямий провідник завдовжки 10 см, встановлений перпендикулярно до ліній магнітної індукції, діє сила 50 мН, коли у ньому тече струм силою 2 А? (1 бал)

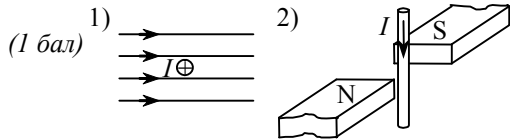

Рис. 1

- Визначити напрям руху провідника зі струмом у магнітному полі (рис. 1). (2 бали)

Високий рівень

- Визначити напрям магнітних ліній навколо провідника зі струмом (рис. 2). (3 бали)

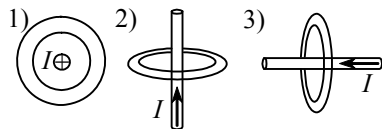

Рис. 2

Варіант 2

Початковий рівень

- Магнітну дію провідника зі струмом відкрив...
  - данський учений Ерстед у 1820 р.;
  - французький учений Ампер у 1823 р.;
  - англійський учений Фарадей у 1831 р.;
  - російський учений Якобі у 1834 р.
- Магнітним полюсом називається частина магніту, яка...
  - розміщена посередині магніту;
  - розміщена на краю магніту;
  - посередині або на краю магніту (залежно від умов);
  - найсильніше спричиняє магнітну дію.
- Напрямок струму в обмотці електродвигуна постійного струму змінюється за допомогою...
  - статора;
  - ротора;
  - колектора;
  - індуктора.

Середній рівень

- Чому два цвяхи, що притягнулися до магніту, вільними кінцями розходяться? (1 бал)
- Де практично використовується явище електромагнітної індукції? Хто збудував першу в світі електричну станцію? (2 бали)

Достатній рівень

- З якою силою однорідне магнітне поле з індукцією $0,1 \text{ Тл}$ діє на прямий провідник завдовжки 10 см , коли у ньому тече струм силою 10 А і він розміщений під кутом 30° до лінії індукції? ($\sin 30^\circ = 0,50$; $\cos 30^\circ = 0,87$). (1 бал)

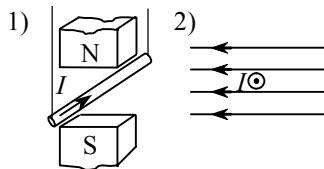

Рис. 3

- Визначити напрям руху провідника зі струмом у магнітному полі (рис. 3). (2 бали)

Високий рівень

- Визначити напрям струму в провіднику, знаючи напрям магнітних ліній (рис. 4). (3 бали)

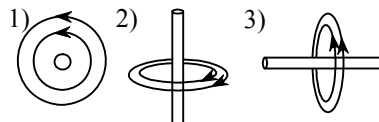

Рис. 4

Варіант 3

Початковий рівень

- Електромагнітом називається... (1 бал)
  - катушка з осердям;
  - катушка без осердя;
  - катушка особливої форми;
  - катушка, в якій протікає струм.
- Різнойменні магнітні полюси... (1 бал)
  - відштовхуються;
  - притягаються;
  - притягуються або відштовхуються (залежно від умов);
  - не взаємодіють.
- Якорем електродвигуна називається... (1 бал)
  - залізний циліндр із обмоткою з великою кількістю витків, що обертається в магнітному полі;
  - частина двигуна, що створює магнітне поле;
  - пристрій, що змінює напрям струму в рухомій обмотці двигуна;
  - його нерухома частина.

Середній рівень

- Що стається з магнітним полем катушки, в якій тече струм, коли в неї вставляють залізне осердя? (1 бал)
- Кільце з дроту, приведене в швидке обертання між полюсами електромагніту, помітно нагрівається. Чому? Чи нагріватиметься за тих самих умов незамкнене кільце, що має розріз? (2 бали)

Достатній рівень

- У прямому провіднику тече струм 0,5 А. Яка довжина цього провідника, якщо однорідне магнітне поле з індукцією 0,2 Тл діє на нього із силою 20 мН, коли він розміщений перпендикулярно до ліній магнітної індукції? (1 бал)

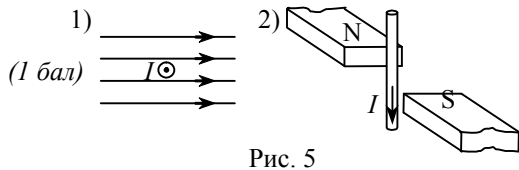

Рис. 5

- Визначити напрям руху провідника зі струмом у магнітному полі (рис. 5). (2 бали)

Високий рівень

- Визначити напрям магнітних ліній навколо провідника зі струмом (рис. 6). (3 бали)

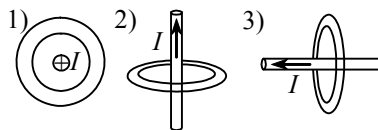

Рис. 6

Варіант 4

Початковий рівень

- Одноіменні магнітні полюси...
  - відштовхуються;
  - притягуються; (1 бал)
  - притягуються або відштовхуються (залежно від умов);
  - не взаємодіють.
- Напрямок лінії індукції магнітного поля вказує...
  - перпендикуляр до осі магнітної стрілки;
  - південний полюс магнітної стрілки; (1 бал)
  - північний полюс магнітної стрілки;
  - вістря, на якому обертається магнітна стрілка.
- Речовини за своїми магнітними властивостями поділяються на...
  - провідники і діелектрики;
  - провідники і напівпровідники; (1 бал)
  - магнітні і немагнітні;
  - легко намагнічувані і трудно намагнічувані.

Середній рівень

- Чому корпус компаса виготовляють з латуні, алюмінію, пластмаси, але не із заліза? (1 бал)
- На якому явищі ґрунтується спосіб промислового одержання електричного струму? Коли цей струм виникає? (2 бали)

Достатній рівень

- На прямий провідник завдовжки 10 см, якщо він розміщений перпендикулярно до лінії індукції однорідного магнітного поля, діє сила 15 мН при силі струму 10 А у провіднику. Яка індукція цього магнітного поля? (1 бал)

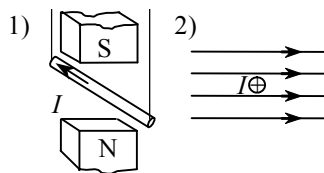

Рис. 7

- Визначити напрям руху провідника зі струмом у магнітному полі (рис. 7). (2 бали)

Високий рівень

- За напрямом магнітних ліній визначити напрям струму в провіднику (рис. 8). (3 бали)

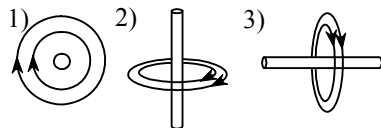

Рис. 8

Варіант 5

Початковий рівень

- Перші наукові відомості про магнетизм були описані в працях...
  - Томаса Едісона;
  - Андре-Марі Ампера;
  - Шарля Кулона;
  - Вільяма Гільберта.
 (1 бал)
- Дія магнітного поля на провідник зі струмом залежить від...
  - магнітного поля і довжини провідника;
  - довжини провідника і його розміщення у магнітному полі;
  - магнітного поля і сили струму в провіднику;
  - магнітного поля, сили струму в провіднику, довжини провідника і його розміщення в магнітному полі.
 (1 бал)
- Перший електродвигун, що був практично використаний, сконструював...
  - данський учений Ерстед у 1820 р.;
  - французький учений Ампер у 1823 р.;
  - англійський учений Фарадей у 1831 р.;
  - російський учений Якобі у 1834 р.
 (1 бал)

Середній рівень

- Яке призначення колектора у двигунах постійного струму? (1 бал)
- На якому явищі ґрунтується дія приладів електромагнітної системи? Яке умовне позначення ставиться на цих приладах? (2 бали)

Достатній рівень

- Під яким кутом до ліній магнітної індукції однорідного магнітного поля з індукцією $0,1 \text{ Тл}$ розміщений прямий провідник завдовжки 5 см , якщо при силі струму 20 А на нього діє сила 87 мН ?
($\sin 30^\circ = 0,50$;
 $\sin 45^\circ = 0,71$; $\sin 60^\circ = 0,87$). (1 бал)

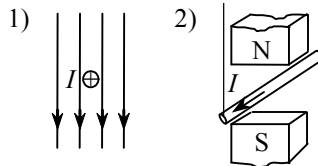

Рис. 9

- Визначити напрям руху провідника зі струмом у магнітному полі (рис. 9). (2 бали)

Високий рівень

- Визначити напрям магнітних ліній навколо провідника зі струмом (рис. 10). (3 бали)

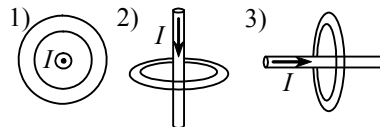

Рис. 10

Варіант 6

Початковий рівень

1. Наявність магнітного поля можна виявити за допомогою...
- а) гальванометра;
  - б) амперметра;
  - в) вольтметра;
  - г) магнітної стрілки.
- (1 бал)
2. Два паралельні провідники, в яких тече струм у протилежних напрямках...
- а) притягуються;
  - б) відштовхуються;
  - в) не взаємодіють;
  - г) встановлюються перпендикулярно один до одного.
- (1 бал)
3. Явище електромагнітної індукції відкрив...
- а) данський учений Ерстед у 1820 р.;
  - б) французький учений Ампер у 1823 р.;
  - в) англійський учений Фарадей у 1831 р.;
  - г) російський учений Якобі у 1834 р.
- (1 бал)

Середній рівень

4. Що таке магнітна аномалія і чим вона зумовлена? (1 бал)
5. На якому явищі ґрунтується дія приладів магнітоелектричної системи? Яке умовне позначення ставиться на цих приладах? (2 бали)

Достатній рівень

6. Яка довжина прямого провідника, поміщеного в однорідне магнітне поле з індукцією $0,3 \text{ Тл}$, на якого діє сила $0,15 \text{ Н}$, коли у ньому тече струм 5 А і він розміщений перпендикулярно до лінії індукції? (1 бал)

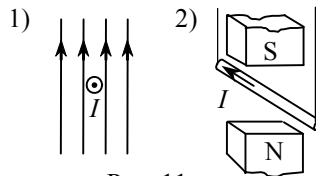

Рис. 11

7. Визначити напрям руху провідника зі струмом у магнітному полі (рис. 11). (2 бали)

Високий рівень

8. Знаючи напрям магнітних ліній, визначити напрям струму в провіднику (рис. 12). (3 бали)

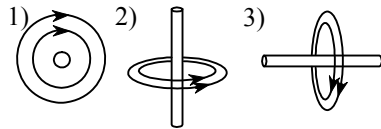

Рис. 12